

A woman and a child are captured in a moment of pure joy, jumping high into the air on a lush green lawn. The woman, wearing a white t-shirt with 'VIGTIG' printed on it and dark pants, has her arms and legs outstretched. The child, wearing a grey t-shirt with 'KUNSTTUBE' and blue pants, is also jumping with a wide smile. In the background, a modern building with large windows and a white facade is visible under a clear blue sky. A green cone is on the grass in the foreground.

NÆRVÆR PÅ NYE MÅDER

Halvdelen af børnene er tilbage på **Julemærkehjemmet Liljeborg**, hvor de fleste aktiviteter nu foregår udendørs – og hvor medarbejderne bygger videre på de gode erfaringer med virtuel kontakt med familierne

#socialpædagog

Jeg hedder Lene Britt Andersen, og jeg er fuldtidsfamilieplejer og uddannet socialpædagog. Her under corona har vi herhjemme forsøgt at se muligheder frem for begrænsninger. 'Men så gør vi noget andet' er derfor en sætning, jeg har sagt – og stadig siger – mange gange til mine plejebørn. Vi har fra dag ét prøvet at være meget aktive og spurgt os selv: 'Nå! Nu er der en masse, vi ikke kan. Fx kan børnene ikke komme i skole. Men hvad kan vi så?' Og så har vi været kreative med det, vi nu engang havde, og fx lavet dyr ud af toiletruller. Eller brugt sjippetov til at hoppe tabellerne. Jeg synes også, der er plads til nærvær i dagligdagen, men der har været endnu mere nærvær i coronatiden, fordi vi ikke har skullet andet end at være hjemme og være sammen. Og vi har også haft et konstruktivt samarbejde omkring samværet, fordi alle parter har været enige om at aflyse fysisk samvær og til gengæld skrue op for telefonsamtalerne. x

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk // **Ansvarshavende** Forbundsformand Benny Andersen // **Redaktion** Søren Lauridsen (chefredaktør), sln@sl.dk, Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Marie Dissing Sandahl, mds@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Runa Adriane Riis Larsen, ral@sl.dk // **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk // **Layout** René Hart // **Produktion** KLS PurePrint A/S // **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk // **Annoncer** Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk // **Oplag** 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 // **Redaktionen** af 5/2020 er afsluttet 30.04.2020. Næste nummer udkommer i uge 26, 2020 // **Forsidefoto** Kasper Loftgaard // 77. årgang // ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSE NÆVNET Danske Medier OPLAGSKONTROL

FOTO: PRIVAT

20

Det kan gøre en stor forskel for resten af livet, hvis man får en massiv indsats i en tidlig alder, hvor man stadig er motiveret for at komme videre med sit liv.

— Trine Sulbæk Mathiasen, socialpædagog, Efterværnsenheden Frederikshavn

INTERVIEW

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY OG MICHAEL DROST-HANSEN

8

Vanskelige valg i coronaens slagskygge **Hvad gør man, hvis en borger dør af COVID-19? Og hvordan holder man forældre væk fra deres barn? Tre ledere sætter ord på de svære valg under coronakrisen**

16

Socialpædagogik på is **I Frederikshavn Kommune er skøjteaftener en af måderne til at hjælpe tidligere anbragte og udsatte unge til at stå på egne ben. Syv kommuner løfter efterværnsindsatsen i et fælles projekt**

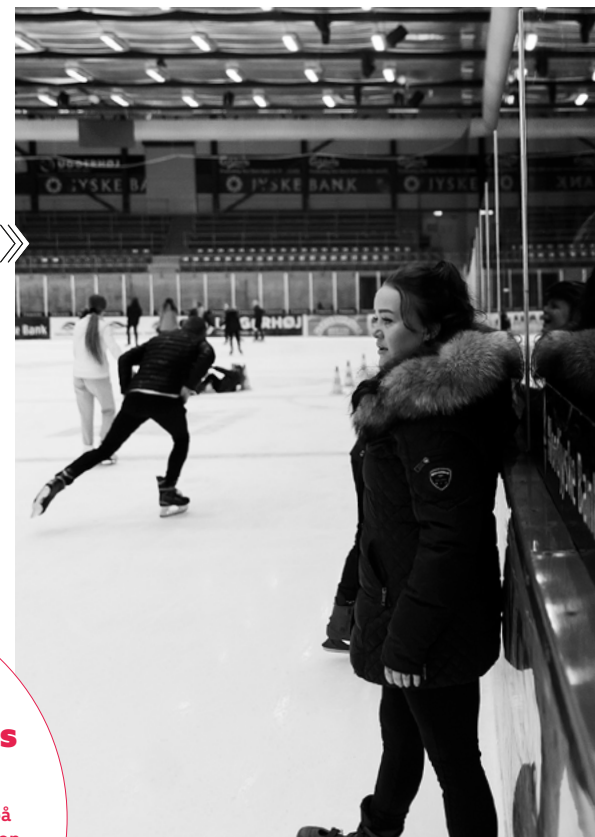

FOTO: CATHRINE ERTMANN

Skal I vinde Socialpædagogernes Pris?

Socialpædagogerne uddeler en pris på 30.000 kr. til en arbejdsplads eller person, der leverer høj kvalitet i arbejdet med borgerne eller styrker socialpædagogerne som faggruppe. Som noget nyt kan du som medlem indstille nogen til prisen.

Læs mere på sl.dk/nyt/sl-pris

FOTO: KASPER LOFTGAARD

26

'Vi har stadig fokus på fællesskabet' **Udendørs undervisning, aktiviteter i naturen og motion uden kropskontakt er nogle af de nye rutiner på Julemærkehjemmet Lilkeborg, der for nylig genåbnede for de yngste børn**

TEMA

4

Vi må slås for medlemmerne Under coronakrisen er beredskabet i forbundet i højeste gear for at få politisk fokus på socialpædagoger

6

Støtte til at opspore demens Socialpædagogerne er med i projekt, der skal styrke indsatsen over for udviklingshæmmede med demens

14

Sofa Marlene og Henning er begge to familieplejere på fuld tid – og så er de også mand og kone

24

Dilemma Er arbejdstøj nødvendigt under corona – eller skaber det afstand til borgerne?

34

Springet Anette Vinther Mortensen har brugt sine erfaringer til at skrive den fagbog, hun har savnet

FOTO: CATHRINE ERTMANN

VI MÅ SLÅS FOR MEDLEMMERNE

Da statsministeren lukkede store dele af landet ned og annoncerede, at socialpædagoger og andet kritisk personale skulle blive på frontlinjen, gik beredskabet i forbundet op i højeste gear – fra TR over lokale kredse til formandskab

TEKST LEA HOLTZE // FOTO RICKY JOHN MOLLOY

DET ER ONSDAG eftermiddag i begyndelsen af april. Forbundsformand Benny Andersen er på vej hjem til Aalborg, da han får besked om, at besøgsforbuddet på bosteder måske bliver ophævet.

Han vender om og sender en sms til socialministeren om, at de må tale sammen. Sekretariatets politiske medarbejdere er i kontakt med embedsmænd i ministeriets departement og KL. Og Twitter bliver taget i brug i skarpe vendinger.

– De lytter heldigvis til os og anerkender vores bekymring. Og det ender med, at dispensationen for besøgsforbuddet skal være en konkret faglig vurdering ude på arbejdspladsen, siger Benny Andersen.

Eksemplet på, hvordan forbundet arbejder under coronakrisen, er ét blandt mange: Bekymringer om fx adgang til test og værnemidler bliver båret frem af medlemmer via TR til ledere og lokale kredse og videre ind i forbundshuset, som kan tage dem op med politikere og myndigheder.

Ugentlige statusmøder

Kredsene forhandler lokale aftaler på plads, der får hverdagen til at hænge sammen. Forbundsformanden holder ugentlige statusmøder med socialministeren.

Og for at sikre fleksibilitet i en krisetid indgås aftaler med arbejdsmarkedets parter om fx at kunne flytte arbejdskraft efter behov og om pålagt ferie og afspadsring. – Det er afgørende at sikre vilkår og rammer og løbende finde løsninger, så medlemmerne kan fokusere på at få hverdagen til at fungere ude i de kritiske funktioner. Vi er blevet taget med på råd som eksperter og har selv slået de nødvendige døre ind undervejs, siger Benny Andersen og fortsætter:

– De personlige relationer betyder vanvittigt meget i sådan en periode: at jeg har god kontakt til både socialministeren og KL's top, at sekretariatet har tætte forbindelser i ministerier og styrelser, at kredsene tilsvarende har gode relationer i kommunalforvaltningen – og at TR ligesådan har den gode kontakt til sin leder. Alle de relationer bliver brugt til at skabe resultater for medlemmerne.

En kamp for forståelse

Den 3. april holdt flere forbund fælles pressemøde om deres bekymringer for medlemmerne. Hvor var du?

– Jeg talte i telefon med socialministeren, mens pressemødet kørte i baggrunden. Og det siger egentlig det hele. Socialområdet har aldrig været så meget på dagsordenen som nu, og socialpædagoger

bliver igen og igen nævnt på pressemøder, også med statsministeren. Jeg stiller gerne op. Men det vigtigste er at skabe ro og sikkerhed for medlemmerne, og det mener jeg ikke altid, man gør bedst ved at være synlig på tv, men derimod ved at påvirke politikere og myndigheder.

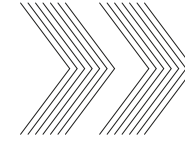
Der er blevet talt meget om sundhedspersonalets vigtige indsats. Hvad har du gjort for at få fokus på socialpædagoger?

– Der er ingen tvivl om, at sundhedsmyndighederne som udgangspunkt ikke havde forståelse for socialområdet. Det har fx været en kamp at få dem til at forstå, at borgerne ikke er patienter, og at socialpædagoger ikke altid kan arbejde på afstand. Og vi har måttet slå for fx adgang til værnemidler og test. Den kamp har vi taget.

Hvordan har medlemmerne kunnet mærke det?

– Uden den kamp ville socialpædagoger stå bagerst i køen til fx værnemidler og test.

Og så har politikere og myndigheder virkelig fået øjnene op for, at det ikke er nok at have et godt hjerte, når man arbejder med udsatte borgere – det beror på en stærk faglighed. Når jeg bliver ringet op af KL fredag aften, og ministeren også tager direkte kontakt, så er det, fordi vores medlemmer og området betyder noget. ×

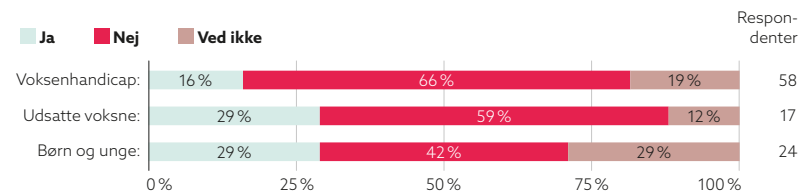

Man går jo hele tiden i en angstsituation og er fx bange for, at han skal blive smittet. Men så kommer der lige en sms fra dem med et billede og teksten: 'Jeg synes lige, du skal se, hvordan Brian griner og hygger sig.' Så bliver man simpelthen så glad. Det er dejligt at have den nære kontakt til dem.

— Janne Onsberg, mor til 44-årige Brian, der bor på botilbuddet Topasvænget – på Facebook

Skal besøgsforbuddet ophæves?

Er det ud fra en samlet sundheds- og socialfaglig vurdering forsvarligt at ophæve besøgsforbuddet på dit tilbud? spørger Socialpædagogerne i en undersøgelse blandt ledere. Her er svarene fra ledere på arbejdspladser, der er underlagt besøgsforbud:

54%

af de socialpædagogiske tilbud **har slet ikke været lukket ned i forbindelse med corona.** En tredjedel har været lukket delvist ned (34 pct.), mens kun 12 pct. har været lukket helt ned.

KILDE: SOCIALPÆDAGOGERNES RUNDSPØRGE BLANDT LEDERE, APRIL 2020

FAGLIGHED I NYE RAMMER

MENS JEG SKRIVER DETTE, kører Danmark stadig på lavt blus. Gaderne er øde, ens kalender er tom eller omdannet til Skype, og mange ting i ens liv er bare anderledes på grund af den coronavirus, som i mange uger har holdt store dele af skolesektoren og erhvervslivet lukket.

Men ikke for os. Socialpædagoger har stået i første geled i kritiske funktioner – ligesom blandt andre lægerne og sygeplejerskerne – og har arbejdet gennem hele perioden. Det har været intet mindre end fantastisk at se, hvordan I med stærk faglighed og etik i bagagen har tænkt ud af boksen og fundet løsninger, så ingen har skullet undvære støtte og faglighed. Og for mange af jer endda under vilkår, som er markant anderledes end dem, I er vant til.

'Uanset hvor meget man lukker ned, så er der altid behov for socialpædagoger til at skabe muligheder for udsatte mennesker.'

Men nu åbnes landet langsomt op igen. I skal i gang med at bygge en ny hverdag op for borgere i udsatte positioner. Dét kommer til – igen – at kræve en ekstra indsats af jer. Derfor

appellerer vi til landets politikere: Husk, at der er meget arbejde, der nu skal indhentes – oven i den enorme og helt ekstraordinære indsats, alle har ydet de seneste to måneder. Husk at kompensere kommunerne og regionerne økonomisk, så regningen ikke ryger direkte til jer offentligt ansatte og de borgere, som har allermost brug for støtte.

Og så vil jeg slutte af med at huske jer på, at dette også er en erfaring fra coronatiden: at uanset hvor meget man lukker ned, så er der altid behov for socialpædagoger til at skabe muligheder for udsatte mennesker. ×

Marie Sonne
forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

30 mio. kr. til sociale corona-indsatser

En rickshaw, så beboerne kan bevæge sig ud i nærområdet og få frisk luft. Et tilskud til bokseudstyr til unge med autisme. Og penge til gårdkoncerter på bl.a. plejecentre, så beboerne kan nyde musik og samvær gennem åbne vinduer. Under corona, hvor mange borgere på fx bosteder har været afskåret fra besøg fra pårørende, har i alt 97 forskellige projekter og idéer landet over modtaget støtte fra TrygFondens akutpulje på 30 mio. kr. målrettet sociale indsatser for udsatte og særligt sårbare grupper under coronakrisen.

FOTO: SOUNDVENUE.COM

70'er-lejr for unge med handicap

Vi spoler tiden tilbage til 1971.

Til Camp Jened, hvor en flok unge handicappede startede deres egen Woodstock for at slå et slag for rettigheder og anerkendelse. En ny dokumentar, 'Crip Camp', fortæller historien om, hvordan Camp Jened lagde grundlaget for nutidens politiske forandringer. Det er historien om en række unge, som for første gang finder et rum til at være, som de er, uden at frygte samfundets stigmatisering. Pionererne fra Jened er siden vokset til USA's samlede handicapbevægelse, der kæmper imod diskrimination af handicappede borgere. X

'Crip Camp' kan ses på [Netflix](#)

FREMÆRD-PROJEKT

Bedre støtte til udviklingshæmmede med demens

Antallet af ældre mennesker med udviklingshæmning, som får demens, stiger. Men det kan være en udfordring at få øje på begyndende tegn på demens. Derfor skal medarbejdere på kommunale bosteder have et kompetenceløft, så de bedre kan opspore demens. Et nyt Fremfærd-projekt, som bl.a. Socialpædagerne står bag, skal nu sikre bedre støtte til mennesker med udviklingshæmning, som får demens. I den forbindelse efterlyses både bosteder og kommuner, der har lyst til at afprøve metoder og indsatser, der kan bruges i hverdagen. X

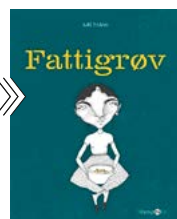
Læs mere om projektet 'Ældre udviklingshæmmede med demens' og mulighederne for at deltage på [vpt.dk](#)

Unge oplevelser med fattigdom

'Jeg bliver ked af det, når mine klassekammerater fortæller mig, at de har set min far samle på tomme flasker.' Sådan fortæller en af de unge, som i bogen

'Fattigrøv' sætter ord på, hvad det vil sige at vokse op i fattigdom. Bogen er et indblik i en hverdag, hvor det ikke er en selvfølgelighed, at der er penge til at holde jul eller til at få mad på bordet alle ugens dage. Alligevel er de unge – som deres jævnaldrende – optaget af deres drømme, deres fremtid, vennerne og familien. Bogen egner sig især til undervisning af børn og unge. X

'Fattigrøv' af Adil Erdem, **Straarup og Co, 160 kr.**

Fokus på familieplejeres forhold

Der er mangel på plejefamilier. Men nogle kommuner har større problemer med at rekruttere og fastholde familieplejere end andre. Nu vil forskningscentret VIVE finde svar på hvorfor ved bl.a. at undersøge familieplejeres udfordringer og støttebehov.

Læs mere om projektet 'Rekruttering af plejefamilier' på [vive.dk](#)

KUNST PÅ AFSTAND

FOTO: ARKEN

DYRK DIN INDRE KUNSTNER VIRTUELT

Med projektet '#alenesammen' ønsker kunstmuseet Arken i Ishøj at fylde coronatiden ud med meningsfulde fællesskaber, hvor man kan opleve verden igennem samtidskunst og visuel kultur. Projektet henvender sig især til børn, som pga. coronakrisen sidder isoleret i deres hjem – og giver børnene mulighed for at deltage i lukkede kreative workshops og aktiviteter, der foregår i et virtuelt rum. X

Læs mere på [alenesammen.dk](#)

Virtuel bostøtte. Struktur & planlægning. Inddragelse af pårørende.

...og 15 andre moduler, der understøtter trygge fællesskaber.

IBG

Borgerguide.dk

Vanskelige valg i coronaens slagtskygge

TEKST
MARIE DISSING SANDAHL
///
FOTO
RICKY JOHN MOLLOY OG
MICHAEL DROST-HANSEN

Landets botilbud lukkede sig om sig selv, da coronavirussen ramte.

Vi har talt med tre ledere om de svære valg, de stod over for i en tid uden kendte svar. For hvordan holder man forældre væk fra deres barn – og hvad gør man, når en borger dør af virussen?

Ventetid
I landsbyen Sølund holder områdeleder Elin Daugaard vejret, hver gang en medarbejder eller borger testes for corona.

NSDAG DEN 11. MARTS klokken 20 sad Elin Daugaard i sofaen med sin mand i hjemmet i Ry og ventede på statsministerens pressemøde. Som områdeleder i Landsbyen Sølund var hun i beredskab og klar til at iværksætte ekstra foranstaltninger for at beskytte de 240 borgere med udviklingshæmning, der bor i landsbyen.

Alligevel kom statsministerens totale nedlukning af samfundet som lidt af en overraskelse. – Man gør kun sådan noget her, hvis det er så vigtigt, tænkte jeg. Og jeg var helt klar til at løse den store opgave, vi havde foran os, fortæller Elin Daugaard om den martsaften, hvor omsiggribende initiativer blev iværksat for at mindske smitten af den virus, som har krævet titusindvis af døde verden over.

Samtidig følte hun sig også tryk ved de myndigheds-personer, der stod foran podierne i Spejlsalen i Statsministeriet. Politikere og topembedsmænd virkede sikre, men ikke skrāsikre, og de var ærlige om, at de ikke kendte slutningen.

Netop den følelse ville Elin Daugaard som leder gerne give videre til de ca. 600 medarbejdere på Sølund.

Overlevelsen kom først

I de første dage var der travlt med de nye procedurer og arbejdsgange. Og de nye retningslinjer for tøj og hygiejne var en stor omvæltning for socialpædagogerne, der er vant til at sætte kontakten til borgerne og borgernes udvikling og trivsel først.

Jeg har lagt røret på efter samtaler med pårørende og ikke syntes om mig selv bagefter. Men jeg har forsøgt at rumme deres følelser bedst muligt og samtidig holde fast. For opgaven er at mindske smitte.

— Elin Daugaard, områdeleder Landsbyen Sølund

Fællesskab
På Sølund har alle medarbejdere fået en T-shirt med de fire søjler for arbejdspladens socialpædagogiske tilgang, Gentle Teaching.

Elin Daugaard, som rent fysisk befandt sig på et af de tre lederkontorer, hvor ledelsen i to meters råbeafstand har kunnet sparre med hinanden, arbejdede dog også på at sikre, at kerneopgaven selvfølgelig også forblev i fokus. Fx helt konkret på maven af medarbejderne.

Ledelsen fik lavet T-shirts til alle medarbejdere med de fire søjler i Sølunds socialpædagogiske tilgang,

Gentle Teaching: Borgerne skal være trygge, elskede, kærlige og opleve at være i et fællesskab.

Men overlevelsen kom først. Alle møder blev aflyst. Alle borgere måtte holde sig hjemme fra aktivitetscentret og i øvrigt aflyse samtlige ture til frisør og købmanden. Alle udefrakommende besøg blev aflyst.

Landsbyen Sølund var lukket ned.

Aflyst skitur

Men Sølunds indbyggere var ikke de eneste, der måtte aflyse planlagte begivenheder. En skiferie til Østrig i starten af marts, hvor Elin Daugaard skulle have fejret sin 59-års fødselsdag sammen med sin familie, blev aflyst, længe inden grænserne blev lukket.

– Vi havde jo fulgt udviklingen i medierne, og selvom vi ikke skulle have været til Ischgl (et epi- >>>

Isolation
Som souschef på bofællesskabet Lykke Marie har Gitte Ejlertsen oplevet, at den fornemste opgave under corona har været at beskytte de unge – også imod deres pårørende.

center for smitte i Østrig, red.), så traf jeg beslutningen om at aflyse turen for ikke at risikere at bringe smitte hjem til Sølund. Der gik et døgn, hvor jeg spekulerede og ærgrede mig, men jeg var egentlig lettet, da beslutningen blev truffet. Jeg må i den grad være en god rollemodel for mine ansatte, og jeg ville forvente det samme af mange af medarbejderne, siger hun.

I isolation

I Slangerup gik souschef på bofællesskabet Lykke Marie Gitte Ejlertsen også og var lidt bekymret. Hun ventede på svar på en COVID-19-podning af en af de 24 unge i bofællesskabet, der alle har multiple funktionsnedsættelser og behov for hjælp døgnet rundt. Sammen med resten af ledelsen havde souschefen truffet beslutning om at lukke Lykke Marie straks efter statsministerens udmelding.

– Vores allerstørste og fornemste opgave har været – og er fortsat – at beskytte de unge – og i virkeligheden også beskytte dem imod deres pårørende. Det er så modsatrettet følelsesmæssigt, for det er jo far, mor og søskende. Ingen tvivl om, at afsavnet går begge veje, det er vi godt klar over. Og selvom vi har mødt stor forståelse fra mange, har vi også mødt det modsatte, fortæller Gitte Ejlertsen.

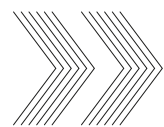
Bekymringen trak ud, fordi den unge ikke havde noget NemID og derfor skulle vente hen over påsken, til egen læge kunne oplyse svaret på prøven. I ventetiden blev beboeren isoleret sammen med en socialpædagog i sin lejlighed på Lykke Marie.

– Og så viste det sig, at prøvesvaret var blevet væk. Men symptomerne var også forsvundet, og en hjemmesygeplejerske fra Frederikssund Kommune gav beboeren lov til at komme ud igen, fortæller Gitte Ejlertsen.

Værnemidler, tak

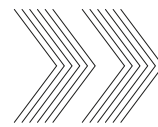
Den episode har – ligesom arbejdet for at sikre tilstrækkeligt med de allerede før pandemien nødvendige værnemidler – været en af Gitte Ejlertsens største bekymringer. Ligesom det har været at skulle træffe de livsvigtige beslutninger, der ændrer hverdagen så markant for så mange.

– Det har været grænseoverskridende at stå med ansvaret nogle gange. Vi fjerner os jo menneskeligt fra hinanden, når vi ikke giver hånd, krammer og er tæt

Det har været grænseoverskridende at stå med ansvaret nogle gange. Vi fjerner os jo menneskeligt fra hinanden, når vi ikke giver hånd, krammer og er tæt på hinanden.

— Gitte Ejlertsen, souschef på Bofællesskabet Lykke Marie

Nogle medarbejdere blev bange. Både for selv at blive smittet – og for at smitte deres egen familie. Men samtidig var der jo også en stor omsorg for borgerne og en bekymring for, om mange flere nu ville dø.

— Birthe Hansen, leder af aflastnings- og botilbuddet Bengerdts Huse

Åbenhed
– Jeg har forsøgt at være til stede, så medarbejderne kunne gå til mig, hvis de ville snakke, fortæller Birthe Hansen, leder på Bengerdts Huse.

på hinanden. Men jeg har prøvet at huske på, at det er første gang for os alle sammen i hele verden. Træffer vi en forkert beslutning som ledere, er det bedste, vi kan gøre, at træffe en ny, siger hun.

Flere smittede

Beslutninger med store konsekvenser var der også masser af på aflastnings- og botilbuddet Bengerdts Huse i Ringsted. Leder Birthe Hansen måtte navigere gennem det værst tænkelige, da en borger først blev testet positiv for COVID-19, indlagt og sidenhen døde af sygdommen.

Yderligere to borgere blev testet positive og endnu én indlagt, men begge er siden kommet sig. Også tre medarbejdere blev smittet.

– Nogle medarbejdere blev bange. Både for selv at blive smittet – og for at smitte deres egen familie. Men samtidig var der jo også en stor omsorg for borgerne og en bekymring for, om mange flere nu ville dø. Der var hele tiden de der dobbelte følelser, siger Birthe Hansen.

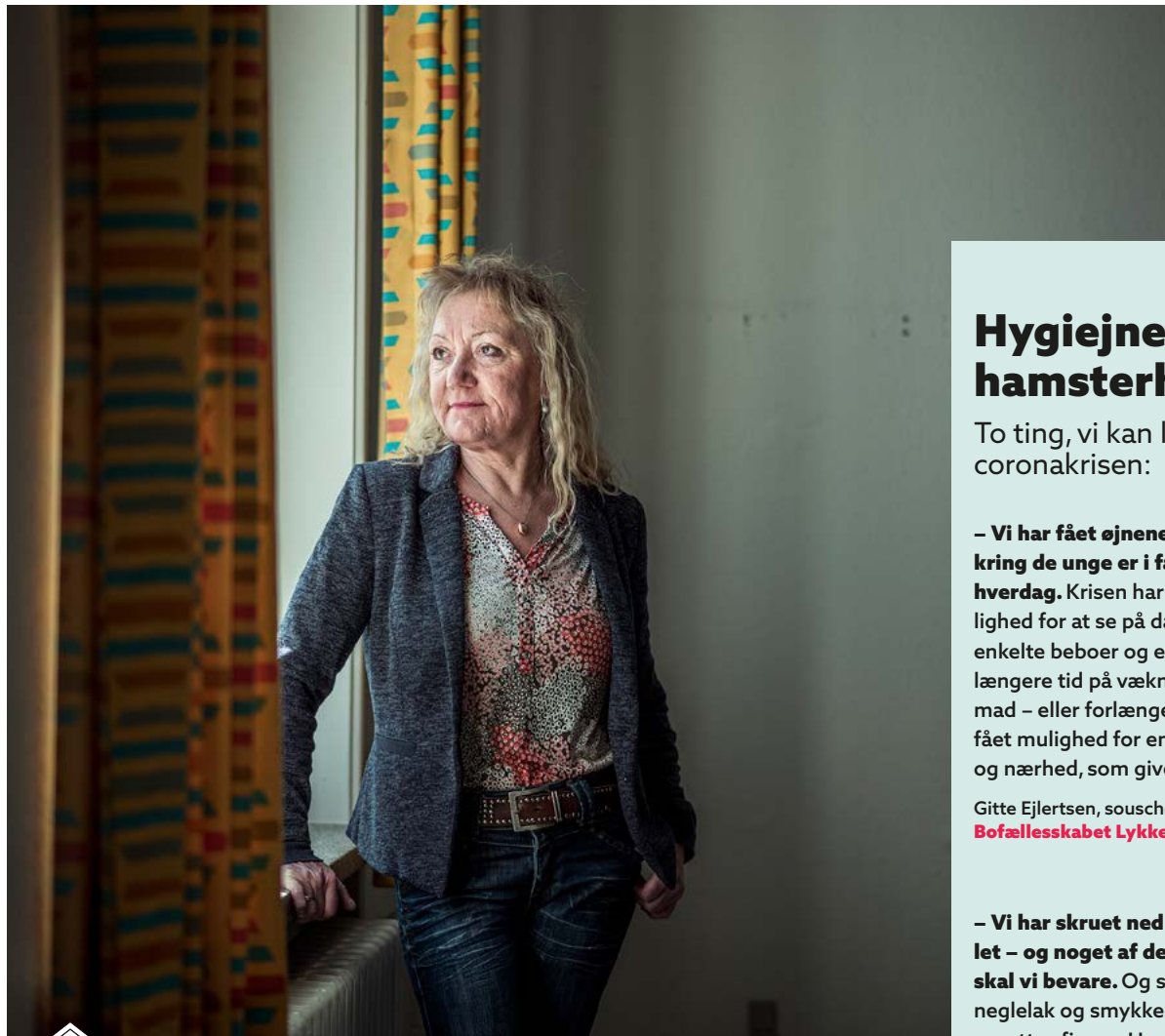
Som leder havde hun derfor rigtig mange hensyn, der skulle tages:

– Det var ingen let opgave, men jeg synes, jeg har forsøgt at være til stede, så medarbejderne kunne gå til mig, hvis de ville snakke. Og jeg har forsøgt at være troværdig og at anerkende dem i deres oplevelse. Men samtidig måtte jeg jo også sørge for, at der var nogen på arbejde. Her var der medarbejdere, der loftede rigtig meget og tog hensyn til dem, der ikke kunne, fortæller Birthe Hansen.

Savn og atter savn

På Sølund oplever Elin Daugaard, at afsavn i hverdagen er en af de konsekvenser, coronaen har ført med sig. Især det store savn fra og til de pårørende >>>

Omvæltning
Ifølge områdeleder på Sølund Elin Daugaard har det været en stor omvæltning for mange socialpædagoger, at sundhed nu fylder så meget, når man er vant til at sætte kontakten til borgerne og borgerens udvikling og trivsel først.

har krævet meget af hende som leder. For hvordan hindrer man en forælder i at se sit barn i ugevis? Og hvordan forklarer man til et menneske med et lavt funktionsniveau, at mor og far ikke kommer – og at der måske går meget lang tid?

– Det er virkelig dilemmafyldt. Hensynet til sundheden skulle jo stå først for at begrænse smittekæder, men det er meget svært at afvise en grædende forælder. Og jeg har lagt røret på efter samtaler med pårørende og ikke syntes om mig selv bagefter. Men jeg har forsøgt at rumme deres følelser bedst muligt og samtidig holde fast. For opgaven er at mindske smitte. Der er et højere formål, siger Elin Daugaard.

Streng højtid

Især var påsken hård for mange. Konkret afvejede de på Sølund besøgsrestriktionerne sådan, at borgerens trivsel og funktionsniveau afgjorde det. Var der tegn på depressiv og meget udadreagerende adfærd, fordi

Hygiejne og hamsterhjul

To ting, vi kan lære af coronakrisen:

– **Vi har fået øjnene op for, at alt omkring de unge er i faste skemaer til hverdag.** Krisen har givet os bedre mulighed for at se på dagsformen hos den enkelte beboer og eksempelvis bruge længere tid på vækning eller morgenmad – eller forlænge gåturen. Vi har fået mulighed for en ny samværsform og nærhed, som giver meget læring.

Gitte Ejlertsen, souschef
Bofællesskabet Lykke Marie

– **Vi har skruet ned for hamsterhjulet – og noget af den ro i hverdagen skal vi bevare.** Og så er fingerringe, neglelak og smykker helt faldet af de ansattes fingre. Hygiejnen er blevet skærpet, og det bør vi også fortsætte med. Tendensen er, at sygefraværet er lavere end normalt – nok også pga. det.

Elin Daugaard, områdeleder
Landsbyen Sølund

borgeren ikke var i stand til at forstå konsekvenserne af en pandemi, så måtte der slækkes på forbuddet, og udendørs besøg arrangeres.

– De pårørende har skullet have stor tillid til os. Og vi har forsøgt at kommunikere så meget og have så stor åbenhed som muligt – også når det handler om testene for corona, forklarer hun.

Hver gang en medarbejder eller borger har været testet for COVID-19, holdt Elin Daugaard vejret. Men i skrivende stund (slutningen af april, red.) har der endnu ikke været nogen smittede borgere på Sølund. ×

Foto: Ørsted

Sammen giver vi mere tilbage

Du bidrager til en bæredygtig fremtid

Sammen med dig og de øvrige medlemmer arbejder vi i PKA for at bidrage til en ansvarlig udvikling, der får pengene i pensionskassen til at vokse. Vi investerer milliarder i vedvarende energi, bæredygtigt byggeri og vækst i udviklingslande. For langsigtede, ansvarlige investeringer giver gode afkast, samtidig med at du gennem din pension bidrager til en bæredygtig fremtid.

Følg med på ansvarlige-investeringer.dk

Marlene Hansen, 52 år – og familieplejer gennem mere end 20 år. Sammen med sin mand har hun for øjeblikket fire teenagepiger, hvoraf den ene er deres biologiske datter.

Henning Hansen, 63 år – og familieplejer på fuld tid sammen med sin kone. Parret har også haft flere kortvarige anbringelser, fx akutanbragte spædbørn, som siden blev bortadopteret.

Henning har en tålmodighed, der rækker ud over det sædvanlige

»» Henning:

Det er vigtigt, at man som ægtepar er helt enige om at ville være plejefamilie. Du skal lukke et andet menneske ind og betragte det som et familiemedlem.

»» Marlene:

Vi griner lidt og siger, at vi har samling klokken 10.00, når børnene er sendt afsted. Så drikker vi kaffe og aftaler: Hvem sørger for dit, hvem sørger for dat?

»» Henning:

Vi har vores rutiner, som vi ikke behøver tale om og tænke over, og der er vi nok meget traditionelle: Køkkenet er Marlenes domæne, og når en cykel er punkteret, er det mig, der lapper.

»» Marlene:

Henning er virkelig tålmodig. Jeg tror aldrig, jeg har hørt ham give en skideballe, og når han skal hjælpe med lektier, kan han blive ved og ved og ved og ved.

»» Henning:

Marlene er den stabile mor. Hun er både den, der kan klare små problemer som fx at finde strømper og sutsko, og den, som pigerne kommer til, når de har noget, de vil tale om.

»» Marlene:

Man kan godt få lidt fugtige øjne, når plejebørnene viser, at de har fået noget med sig fra os. At vi har givet sådan nogle små mennesker en tryghed.

»» Henning:

Når vi har været på kursus sammen, sparrer vi altid bagefter i bilen. Hvordan kan vi bruge det, vi har lært, derhjemme?

»» Marlene:

Vi kan jo ikke gå i biografen om aftenen, for der passer vi børn. Men så har vi vænnet os til at gå i pensionistbio eller babybio om formiddagen. Også selvom vi ikke har nogen baby.

Marlene er god til at være den stabile mor

»» Marlene:

Vi gider ikke bruge tid på at skændes og diskutere, hvad vej toiletrullen skal vende. Men det har ikke noget at gøre med, at vi er plejeforældre. Sådan har vi altid haft det.

»» Henning:

Jeg ved ikke, om vi ligefrem har fået et bedre forhold af at være plejeforældre – men det har i hvert fald ikke skadet det.

»» Marlene:

Som familieplejer skal du groft sagt være parat til at tørre bræk op efter en tiårig, der ikke er din egen. Plejebørnene får også lus og lange negle, der skal klippes, og det skal du bare være klar på. Men man vokser også med opgaven.

»» Henning:

Umiddelbart kan jeg ikke sige, at der for os er noget negativt ved at være plejefamilie. Men nogle gange joker vi med, at i vores arbejde skal vi selv arrangere vores julefrokost. Du kommer ikke automatisk ud og væk fra hjemmet.

Har du en særlig relation til en borger, kollega, din leder eller en anden i dit arbejdsliv, som du gerne vil fortælle om, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

SØREN HJALP GUSTAV UD I LIVET

Hvad er efterværn?

Efterværn er et kommunalt tilbud om støtte til unge mellem 18 og 22 år, der umiddelbart op til deres 18-års fødselsdag enten har været anbragt eller har haft en fast kontaktperson.

Efterværn kan have flere forskellige former. De mest almindelige omfatter enten en forlængelse af anbringelsen, så den unge fx bliver boende i plejefamilien, til- deling af en fast kontaktperson – eller en udslusningsordning, så den unge i en periode stadig er tilknyttet sit tidligere anbringelsessted.

Efterværn kan også indebære helt andre former for støtte, der har til formål at bidrage til en god overgang til en selvstændig voksertilværelse.

KILDE: SOCIALSTYRELSEN.DK

Som ungementor oplevede Søren Christian Gaardbo sit arbejde få stor betydning, da han hjalp en ung, der havde buret sig inde med sin PlayStation i stedet for at gå i skole

TEKST
MARIA
RØRBÆK
//
FOTO
CATHRINE
ERTMANN

DU KAN ALDRIG BARE gøre det samme. Du har altid en kæmpe pædagogisk opgave med at tage udgangspunkt i den enkelte unge.

Sådan opsummerer 53-årige Søren Christian Gaardbo en af de vigtigste essenser i sit arbejde som ungementor i Efterværnsenheden i Frederikshavn. Og den tilgang fik han brug for, da han for godt et år siden blev ungementor for en 17-årig dreng, der gennem tre-fire år stort set bare havde buret sig inde på sit værelse og spillet PlayStation uden at afslutte folkeskolen.

– Første gang jeg så Gustav, var han en meget indelukket dreng, der undveg øjenkontakt og ikke gav udtryk for at have nogen drømme eller ambitioner. Siden er der sket en helt fantastisk udvik-

ling, som ingen havde set komme, siger Søren Christian Gaardbo.

Biler blev det fælles tredje

I Gustavs tilfælde var målet i første omgang bare at etablere en kontakt.

– Min erfaring som socialpædagog gennem 20 år er, at du aldrig skal lægge ud med at konfrontere den unge med det, han eller hun har svært ved. Du skal starte med noget ufarligt. Jeg fangede hurtigt, at Gustav var interesseret i biler, og da jeg selv skulle have en ny bil, spurgte jeg, om han ikke ville med til Aalborg og prøvekøre forskellige. Det syntes han var vældigt sjovt.

Sideløbende gjorde Søren Christian Gaardbo meget ud af at tale med Gustavs mor – både i telefonen og hen over kaffen.

Min erfaring som socialpædagog gennem 20 år er, at du aldrig skal lægge ud med at konfrontere den unge med det, han eller hun har svært ved. Du skal starte med noget ufarligt.

— Søren Christian Gaardbo, socialpædagog og ungementor

Derfor er der behov for en bedre efterværnsindsats:

- **To ud af fem** hjemløse unge i Danmark er tidligere anbragte.
- **44 pct.** af alle anbragte unge har fået en psykiatrisk diagnose som 19-årige mod 7 pct. af alle unge generelt.
- **Hver sjette** tidligere anbragte er på førtidspension, når han eller hun fylder 30.
- **Kun seks ud af ti** unge i målgruppen modtager efterværn. Samtidig er der stor variation mellem kommunerne i forhold til brug af efterværn – og ikke nogen tydelig sammenhæng mellem de unges udfordringer, og hvem der får efterværn.

KILDE: RAPPORTEN 'UNG MELLEM ANBRINGELSE OG EGET HJEM' UDGIVET AF BIKUBENFONDEN OG SOCIALT UDVIKLINGS-CENTER SUS – SAMT SOCIALSTYRELSENS RAPPORT 'EFTERVÆRN OG DEN GODE OVERGANG TIL VOKSENLIVET – UNDERSØGELSE AF EFTERVÆRNS-OMRÅDET I DANMARK'

– Jeg lyttede på hende og undlod at komme med en masse bebrejdelser, men anerkendte, at hun havde forsøgt at gøre det bedste for sit barn. Det lykkedes at få hende til at få tillid til mig, og det er jeg helt sikker på smittede af på Gustav. Hun sagde ligesom god for mig.

Sparede på ordene

Med Gustav tog Søren Christian Gaardbo i sit arbejde afsæt i Gustavs interesse for biler og >>>

viste ham en vej, der kunne ende i førerhuset på en lastbil.

I første omgang sagde Gustav ja til at deltage i et forløb, hvor han sammen med andre unge kunne lære at tackle udfordringer som angst og depression. Søren Christian Gaardbo hentede ham hver gang på matriklen og kørte ham derhen.

Næste skridt var aktivitetstilbudet Netværket, hvor Gustav bl.a. var med til at lave en træterrasse. Og efter et halvt års tid var han klar til at påbegynde en erhvervsfaglig grunduddannelse, der på sigt kan bane vej til chaufførjobbet.

Står altid standby

For Søren Christian Gaardbo står Gustav som et lysende eksempel på, at man med efterværn kan gøre en kæmpe forskel.

– For mig var den største succes, da jeg kunne begynde at slippe den tætte kontakt til Gustav, for vores fornemste opgave er jo at gøre os selv undværlige. Det skete på Netværket, hvor det gik over al forventning. I takt med at han fik god kontakt til socialpædagogerne der, begyndte jeg at trække mig, for Gustav skal ikke forholde sig til alt for mange mennesker. Men han er stadig i efterværn, og jeg står standby, hvis han på et tidspunkt skulle få problemer.

'Gustav' hedder noget andet i virkeligheden. ×

PROJEKT

SYV KOMMUNER LØFTER INDSATSSEN

Alle tidligere anbragte og unge med kontaktperson skal som udgangspunkt have tilbudt efterværn, når de fylder 18 år. Det er filosofien i syv kommuner, der er **i færd med at forbedre efterværnsindsatsen i et fælles projekt**

TEKST
MARIA
RØRBÆK

FOR UNGE ANBRAGTE og udsatte er der lidt større chance for at blive tilbudt efterværn, hvis de bor i Frederikshavn, Gentofte, Guldborgsund, Middelfart, Odsherred, Randers eller Vesthimmerland Kommune. Disse syv kommuner er med i partnerskabsprojektet 'Investering i efterværn', hvor de med 60 mio. kr. i ryggen fra den tidligere satspulje skal prøve at forbedre efterværnsindsatsen.

Og her er et meget vigtigt element, at efterværn som udgangspunkt skal tilbydes til alle i målgruppen – altså alle, der lige før

deres 18-års fødselsdag enten var anbragt eller havde fået tildelt en kontaktperson fra kommunen.

– Det skal ikke forstås sådan, at alle med vold og magt skal have efterværn, men døren til efterværn skal aldrig lukkes helt. Hvis den unge siger nej tak til efterværn, skal de vide, at døren kan åbnes igen – og de skal vide, hvem de skal henvende sig til, hvis de på et senere tidspunkt får brug for hjælp. Fra politisk side har man tænkt, at det i dette projekt er vigtigt, at de unge ikke skal kæmpe for at få efterværn. Hvis man vil investere i overgangen til

voksenlivet, skal det være for alle, siger Stine Trøjborg Thomsen, specialkonsulent og projektleder i Socialstyrelsen, der står bag projektet.

Forskellige tilbud

De syv kommuner afprøver flere forskellige tiltag. Nogle styrker sagsbehandlingen – andre laver organisatoriske ændringer, som skal sikre et bedre samarbejde på tværs af fx beskæftigelses- og socialforvaltningen.

I nogle kommuner styrkes ordninger med mentor- og kontaktpersoner, mens andre åbner caféer, hvor de unge kan mødes og skabe netværk på tværs. Ende-

lig vælger nogle at tilbyde de unge undervisningsforløb, hvor de kan blive klædt bedre på til at flytte hjemmefra og blive klogere på fx økonomistyring og e-Boks.

– På tværs af forskellene er der én fællesnævner: Kommunerne arbejder på at komme tidligere ind i forløbet, så vi ikke først begynder at tale om efterværn lige før det fyldte 18. år, men fx allerede når den unge er 15 eller 16 år, siger Stine Trøjborg Thomsen.

Tiltagene i de syv kommuner bliver løbende evalueret og justeret, og til efteråret bliver der udgivet en samlet rapport med konklusionerne. Den glæder Socialpædagogernes forbundsnet-

formand, Verne Pedersen, sig meget til at læse.

– Det er positivt, at de syv kommuner arbejder med stort set at tilbyde efterværn til alle, for det er meget vigtigt, at de tidligere anbragte og andre udsatte får en god overgang til voksenlivet. Ellers risikerer vi, at den indsats, der er gjort i barndommen, tabes på gulvet. Derfor har Socialpædagogerne længe arbejdet for, at alle anbragte skal have ret til efterværn, når de fylder 18 – og at efterværnet skal skræddersyes til den enkelte unge og besluttes i samarbejde med den unge, siger hun. ×

Læs mere om projektet 'Investering i efterværn' på socialstyrelsen.dk

Bliv certificeret metakognitiv psykoterapeut

Danmarks eneste 4-årige uddannelse, hvor du opnår den officielle MCT-Institute-certificering som metakognitiv psykoterapeut og den officielle psykoterapeut-certificering fra Dansk Psykoterapeutforening.

- Metakognitiv terapi er en ny, effektiv og evidensbaseret terapiform med høj effekt mod stress-, angst-, depressions- og PTSD-lidelser.
- Optagelseskrav: 3-årig eller længere sundheds- eller socialfaglig uddannelse f.eks. læge, psykolog, sygeplejerske, socialrådgiver, jordmoder, pædagog o.lign.
- Uddannelsesstart 31. august 2020 i Hellerup, København.

Læs mere om uddannelsen og tilmelding på <https://cektos.nemilmeld.dk/817/>

Uddannelsesleder er psykolog Pia Callesen forfatter til bøgerne Lev Mere Tænk Mindre og Grib Livet Slip Angsten fra Politikens Forlag

Amagerbrogade 114, 1. sal
2300 København S

Kontakt Pia Callesen
Tlf. 2268 4281
pia.callesen@cektos.dk

SOCIAL- PÆDAGOGIK PÅ IS

Frederikshavn Kommune har etableret en efterværnsenhed, **hvor mere end 100 tidligere anbragte og andre udsatte unge får støtte.**

Aktiviteterne spænder fra forlænget anbringelse til socialpædagogiske samtaler, skøjteture og hjælp med praktiske opgaver

TEKST
MARIA
RØRBÆK
///
FOTO
CATHRINE
ERTMANN

DER ER BÅDE grin, hvin og skælvende knæ, da Efterværnsenheden i Frederikshavn holder skøjteaften i det sociale netværkstilbud Tanken.

– Vi kalder det Tanken, fordi de unge skal tankes op. Både på mad, positiv energi og gode oplevelser, fortæller socialpædagog Trine Sulbæk Mathiasen, der har spændt skøjterne på og kører rundt på isen sammen med otte-ti unge og to socialrådgivere.

En af de unge er 20-årige Jonas, som har været anbragt det meste af sit liv. Først i forskellige pleje-

familier og til sidst i et bofællesskab tilknyttet et tilbud med misbrugsbehandling.

Nu bor han i en lejlighed i Frederikshavn sammen med sin kæreste.

– Jeg synes, det er superfedt at komme i Tanken. Tit er det madden, der trækker, for når man som mig er tidligere misbruger og har været nede og veje 48 kilo, er det fedt med gratis mad. Men i dag kom jeg også for selve skøjtehallen. Jeg har aldrig prøvet at skøjte før, og jeg gik på røven et par gange. Men så kom jeg op

igen, og det går da lige, fortæller Jonas.

Skræddersyet tilbud

Formålet med Efterværnsenheden er at støtte unge 18-22-årige, der som børn enten har været anbragt eller har haft en kontaktperson, så de bliver bedre til at stå på egne ben – og ikke kun i skøjtehallen.

– Det er meget vigtigt, at vi støtter op om de unge i overgangen til voksenlivet, for det kan få stor betydning for, hvordan de kommer til at klare sig senere hen. Og fordi det er meget forskelligt, hvad de unge har brug for, prøver vi at tilpasse os dem, i stedet for at de skal tilpasses en fast skabelon, siger leder af Efterværnsenheden Vivi Vendelbo om den håndholdte indsats, Efterværnsenheden bygger på.

For mens nogle unge måske kun har brug for lidt opbakning og er godt i gang med uddannelse eller arbejde, er andre på uddannelseshjælp (en erstatning for kontanthjælp, red.) og ude i et misbrug, »

Jeg har aldrig prøvet at skøjte før, og jeg gik på røven et par gange. Men så kom jeg op igen.

— Jonas, tidligere anbragt og nu deltager i det sociale netværkstilbud Tanken

ligesom efterværn for nogle mest handler om at afværge hjemløshed. Flere af de unge har forskellige psykiske eller sociale vanskeligheder og har brug for støtte til at bryde isolationen og komme ud blandt andre.

Bedre overgang

Frederikshavn er en af syv kommuner, der for øjeblikket arbejder på at forbedre efterværnsindsatsen med midler fra den tidligere satspulje. Kommunen har fået knap 10 mio. kr. til projektet, og lige nu får 110 unge frederikshavnere efterværn. Enten i form af en forlænget anbringelse, så de fx bliver boende i plejefamilien – eller i form af socialpædagogisk støtte med tildeling af en ungementor eller anden kontaktperson.

Alle i efterværn har mulighed for at komme i Tanken, hvor der er åbent to gange om måneden. Den ene gang med fællesspisning, den anden gang med en aktivitet, der spænder fra skøjtehal til biograf eller bålaften.

– Vi har også været ude at dykke med dykkerudstyr i en svømmehal, og det var simpelthen for grineren, fortæller Jonas.

I Efterværnsenheden er der ansat syv socialrådgivere og tre ungementorer, som alle er uddannede socialpædagoger. Rådgiverne ar-

bejder helhedsorienteret med den unges sag, og den unge har kun én rådgiver, der tager sig af hele sagen.

– For mig som socialpædagog betyder det meget, at vi har et tæt samarbejde med rådgiverne. Hvis der er noget med en ung, går det rigtig stærkt med at komme igen-

nem til en rådgiver. Man skal ikke ringe og ringe i 14 dage, men kan lige stikke hovedet ind på kontoret og sige: 'Der er en ung her, der ikke kan betale sin elregning. Hvad gør vi?' Og så er de meget hurtige til at finde en løsning, der fx kan være at give en enkeltstående ekstra bevilling, siger Trine Sulbæk Mathiasen.

Fokus på relationerne

I skøjtehallen skal Trine Sulbæk Mathiasen både holde sin egen balance på isen og fokusere på relationerne.

– Jeg er bl.a. ungementor for en, som har social angst, og hun vil kun med til et arrangement som det her i skøjtehallen, hvis jeg tager med. Og så gør jeg alt, hvad jeg

Fællesskab
I det sociale netværkstilbud Tanken kan unge deltage i fællesspisning – eller aktiviteter som en biografur eller som her en aften i skøjtehallen.

kan for, at hun ikke kun skal tale med mig, men også med de andre. Det kan jeg jo fx gøre ved at åbne for en samtale, hvor jeg både kigger på hende og en af de andre og spørger ind til ting, de måske kan have en fælles interesse i.

Andre gange er hun opmærksom på at flytte samtalen i en mere hensigtsmæssig retning.

– Det kan være, hvis en af de unge begynder at tale om stoffer eller siger sådan noget som: 'Jeg vil bare gerne gå hjemme på kontanthjælp.' Så prøver jeg at vende samtalen og aflede ved fx at sige: 'Hey, var du ikke med i biografen sidste gang? Hvad syntes du egentlig om filmen?' Så kan vi altid tale om individuelle udfordringer eller misbrug til vores samtaler eller mø-

der, hvor der ikke er andre unge, siger Trine Sulbæk Mathiasen, som gerne vil skabe rammerne for, at de unge kan spejle sig i hinanden på en positiv måde i Tanken.

– I dag hørte jeg en ung med studentereksamen fortælle om gymnasiet til en anden, der går hjemme på uddannelseshjælp – og så sagde den anden: 'Åh, har du gået i gymnasiet? Hvor sejt!' Så på den måde kan det virke motiverende, at de kan se, at man godt kan tage en studentereksamen, selvom man har udfordringer som fx social angst eller ADHD.

Gør en forskel

I sit arbejde oplever Trine Sulbæk Mathiasen både op- og nedture. For nogle gange kan der være

store barrierer som fx misbrug, som gør det svært at hjælpe de unge.

Men lyspunkterne er der. Som da hun fik hul igennem til en ung, der helt havde mistet troen på systemet og ikke ønskede nogen form for kontakt. Han var både stoppet på sin uddannelse og var blevet smidt ud af sin lejlighed, og alle hans møbler var ødelagt, fordi han havde stillet dem udenfor i regnen.

– Da han en dag sagde, at han gerne ville have hjælp til at køre møblerne på forbrændingen, sagde jeg straks ja. Jeg ville vise ham, at jeg gerne vil gøre noget for ham. Da vi havde slæbt møblerne op på traileren, kørte vi dem væk sammen, og den køretur blev et gennembrud. Måske fordi vi sad sammen uden at se hinanden face to face. For han begyndte langsomt at åbne mere og mere op, fortæller Trine Sulbæk Mathiasen.

I dag er det faktisk endt med, at den unge mand tager hul på en ny uddannelse, hvor der også er et skolehjem, så han har et sted at bo. Et eksempel på, at efterværnet kan være med til at gøre en stor, samfundsmæssig forskel, lyder det fra Trine Sulbæk Mathiasen:

– Når man har været anbragt, er det voldsomt at blive smidt ud i en lejlighed og skulle klare sig selv. Det er vigtigt at have en voksen, der kan være behjælpelig med mange ting – og det kan gøre en stor forskel for resten af livet, hvis man får en massiv indsats i en tidlig alder, hvor man stadig er motiveret for at komme videre med sit liv. ×

Man skal ikke ringe og ringe i 14 dage, men kan lige stikke hovedet ind på kontoret og sige: 'Der er en ung her, der ikke kan betale sin elregning. Hvad gør vi?'

— Trine Sulbæk Mathiasen, socialpædagog i Efterværnsenheden

Står du i et fagligt dilemma, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

ja!

TEKST
MALENE
DREYER
///
FOTO
SØREN
KJELDGAARD
OG
SOFIA
BUSK

UNIFORMER » ELLER EJ?

Er arbejdstøj den direkte vej tilbage til fortidens institutionelle regime med personale i autoritære kitler, som skaber afstand til borgerne – eller er det en praktisk foranstaltning i et arbejde, hvor slitage på tøjet og hygiejnekrav er et vilkår? Coronakrisens fokus på smitterisiko gør debatten aktuell igen. **Maiken Agertoft Jørgensen** og **Carina Malene Daugaard Christensen** har hvert sit synspunkt

Carina Malene Daugaard Christensen,
socialpædagog på Autismecenter Syddanmark, afd. Æblehaven

Jeg synes, vi bør få stillet arbejdstøj og omklædningsfaciliteter til rådighed, for jobbet stiller krav til slidstærkt tøj. I mit job får man sekreter på tøjet som opkast, savl og afføring. Jeg synes ikke, det er i orden, at jeg bare skal tage min frakke uden på

mit snavsede tøj, når jeg har fri, og så køre hjem til min familie.

Som socialpædagoger varetager vi også sundhedsfaglige opgaver, og her bliver der stillet krav til vores beklædning, så vi fx ikke må have lange ærmer eller fingerringe på,

ligesom tøjet skal vaskes ved bestemte temperaturer. Fagforeningen burde kæmpe for, at vi får stillet arbejdstøj til rådighed, så man kan skifte tøj og evt. tage et bad, inden man tager hjem. Jeg går bestemt ikke ind for, at vi skal tilbage til et patientper-

spektiv – tværtimod skal vi kæmpe for at bevare borgerperspektivet. Men jeg mener godt, at det kan forenes med at have arbejdstøj – det behøver jo ikke være kitler, men kan se ud som helt almindeligt tøj.

VIGTIGT FOR
HYGIEJNEN

- Dækker et behov for slidstærkt tøj
- Urimeligt, at jeg skal tage snavsede tøj med hjem

GÅR UD OVER
RELATIONEN

- Udviser, hvem jeg er som menneske
- Signalerer en sundhedsfaglig tilgang

Maiken Agertoft Jørgensen,
socialpædagog, botilbuddet Kamager, Storkøbenhavn

Jeg tror, at uniformer påvirker relationen negativt. Som socialpædagog betyder ligeværdighed i relationen utrolig meget. Jeg synes, det skaber et skel, hvis jeg kommer i et bestemt sæt tøj og signalerer: 'Her kommer jeg og skal

hjælpe dig.' Det betyder også noget for min egen identitet. Jeg mister noget af min faglighed og min identitet. Når vi alle er ens, udviser det, hvem jeg er som menneske. Jeg har prøvet at være tvunget til at arbejde i uniform, da jeg arbejdede

på et plejecenter. Her fik jeg virkelig dårlige erfaringer med det og kæmpede imod det. Nogle gange blev jeg tiltalt eller omtalt som 'damen' eller 'hallo!'. Man blev en ting – der var ikke den relation mellem os som individer. Men jeg er ikke et anonymt personale, men

Maiken. Uniformer signalerer en sundhedsfaglig tilgang, mens vi som socialpædagoger først og fremmest kigger på mennesket. Derfor er jeg meget imod uniformer. Men jeg går ind for, at vi skal have tøjpenge, som kompenserer for, at vores tøj bliver slidt af arbejdet.

nej!

Aktiviteter

Rundbold i små hold, cykelture og løb er på programmet hver eneste dag på Liljeborg. Socialpædagog Louise S. Christensen (t.v.) nyder, at det aktive liv og det at motivere de unge til mere bevægelse ikke længere kun er noget, der foregår virtuelt.

Nærvær på nye måder

Håndspnit, fysisk afstand, portionsanrettet mad, udendørs undervisning og motion uden kropskontakt er den nye hverdag på **Julemærkehjemmet Liljeborg**, der genåbnede for de yngste børn 21. april. Nu bygger medarbejderne videre på de gode erfaringer med virtuel kontakt i arbejdet med at motivere familierne til trivsel og et sundt og aktivt børneliv

TEKST
TINA LØVBOM PETERSEN
///
FOTO
KASPER LØFTGAARD

Motivation

Få dage inde i coronalukningen oprettede socialpædagog Laura Bahne Jul en lukket Facebook-gruppe for forældre til de hjemsendte børn. – Jeg optog fx dansevideoer hjemme i min stue, som jeg delte for at inspirere og motivere til sjove aktiviteter, som de selv kunne lave. Og nu, hvor vi er åbnet delvist, danser vi videre, fortæller hun.

Omvæltning

For nogle af børnene har det været svært at vende tilbage til Liljeborg med faste rutiner og struktur – og igen skulle undvære mor og far. Men så hjælper det lidt på humøret, når skole og undervisning rykker udenfor i solen.

Hygiejne

Med corona har rengøring og afspritning sneget sig ind som en ny fast opgave – også for socialpædagog og TR Christina Viberg Frandsen, som her har tjansen med at sikre god hygiejne i et af de mange motionsrum. – Børnene skal aldrig gå rundt og være bange for at blive syge. De skal bare hygge sig mest muligt og føle sig trygge, for det er de voksnes – og ikke børnenes – ansvar at sikre, at der vaskes hænder, og at alle krav bliver overholdt, siger hun.

Begejstring

Det er lidt samme følelse, som når man lukker forårsskåde økokøer på græs. Begejstrede unger leger, klatrer i træer, gynger og laver mest muligt under åben himmel, efter at de nu har fået lov til at komme hjem til Liljeborg efter godt en måneds coronalukning.

Kreativitet

Normalt er det en vigtig del af måltidet, at børnene lærer at række skåle og fade rundt mellem hinanden og være opmærksomme på, om nogen mangler mad på tallerkenen. Men lige nu er det slut med at dele, og der skal være afstand mellem børnene. – Men så leger vi restaurant, hvor vi har menukort, så børnene kan bestille fx smørrebrød, fortæller socialpædagog Christina Viberg Frandsen.

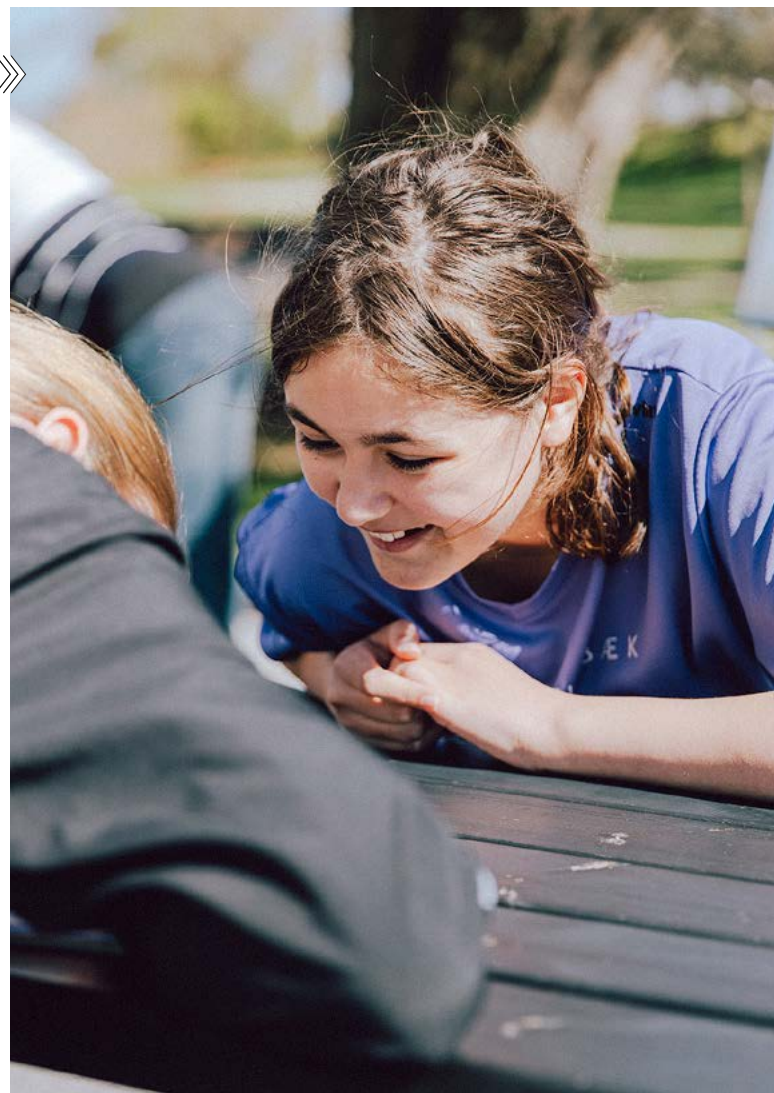
Afstand

Børnene prøver at overholde reglerne om, at de skal holde god afstand. Fx må børnene ikke besøge hinanden på værelserne – og al leg foregår i grupper. Samtidig har hvert værelse én fast voksen tilknyttet, som har lov til at give et godnatkram til dem, der har brug for det.

Gensynsglæde

For 11-årige Nora var gensynsglæden stor, da hun som et af de i alt 21 børn fik lov til at flytte tilbage til Liljeborg: – Jeg har virkelig savnet mine venner her. For selvom vi har været hjemme hos vores familie, er det jo slet ikke ligesom at holde ferie, og det har været lidt kedeligt og svært at finde en god rytme, som vi har her, fortæller Nora.

Fokus på fællesskab

Fællesskab, omsorg og nærvær er nogle af kerneværdierne for arbejdet med børnene på Julemærkehjemmet Liljeborg ved Roskilde, der åbnede i 2018 og er det nyeste af landets fem julemærkehjem. Her er 36 medarbejdere, hvoraf ca. halvdelen er socialpædagoger.

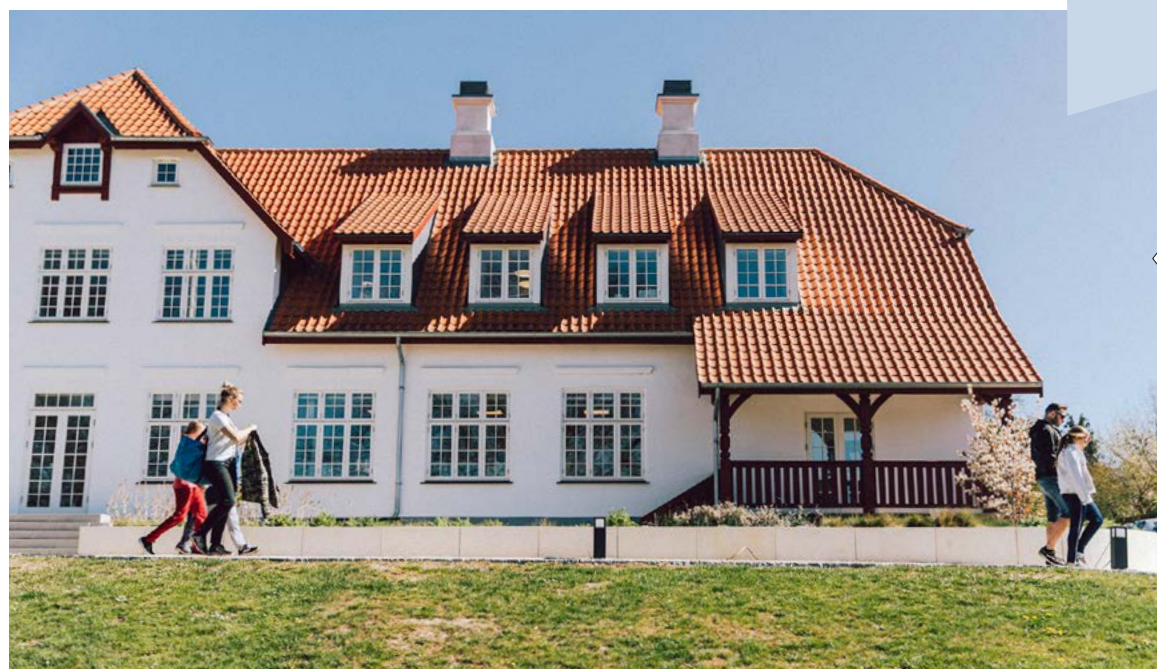
Liljeborg har været lukket pga. corona i knap en måned – og i den tid blev der sat nye digitale tiltag i gang for at opretholde kontakten til børnene og familierne. Det var bl.a. onlinemotion, onlinebingo og livevideoer – og regelmæssige samtaler om trivsel, om, hvordan man kan skabe struktur i hverdagen – og om, hvad man kan lave sammen på afstand.

21. april genåbnede Liljeborg for foreløbig 21 ud af de i alt 46 børn. De er vendt tilbage til en hverdag med færre kram, større afstand og flere regler omkring hygiejne – men også masser af udendørsaktiviteter og nye, sjove motionsformer, der ikke indebærer kropskontakt.

Virtuelt

Under lukningen har en del af medarbejderne haft tæt kontakt med familierne og de hjemsendte børn. Både via sociale medier – og telefonisk. Og det har inspireret til nye måder at gøre tingene på. – Fx vil vi nu prøve at afholde børnemøder via platformen 'Teams' med de børn, der stadig er hjemme – hvor de så virtuelt kan mødes, snakke og vinke til de børn, der er tilbage på Liljeborg, fortæller socialpædagog Laura Bahne Jul (t.h.).

Engagement

Forstander Henrik Bøtkjær har oplevet, at både børn og forældre har været positive omkring genåbningen. – Børnene har simpelthen glædet sig til at komme tilbage – og det betyder jo, at vi har formået at fastholde deres engagement, mens de har været hjemme. Det er jeg glad for, siger han.

KØBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB
OG NATURFORVALTNING

STYRK DINE KOMPETENCER INDEN FOR NATURBASERET TERAPEUTIK OG SUNDHEDSFREMME

– vi knytter teori og praksis sammen

Læs mere på www.landmaster.dk

INDKALDELSE AF ANSØGNINGER TIL NANNY JACOBSENS FOND

Fondens formål er at yde støtte til psykisk udviklingshæmmede.

Støtte kan gives til såvel udviklingshæmmede enkeltpersoner som til projekter, herunder flerårige projekter, hvis formål er at hjælpe grupper af psykisk udviklingshæmmede.

Desuden kan fonden give støtte til uddannelse og videnskabelige projekter, herunder også flerårige projekter.

Fonden yder støtte til personer og projekter, der ikke kan opnå offentlig støtte og prioriterer at støtte de psykisk udviklingshæmmede, der økonomisk er dårligst stillede.

Fonden uddeler støtte en gang om året og ansøgningsfrist for året 2020 er den 16. oktober 2020.

Ansøgningsblanket kan udskrives på www.ret-raad.dk/odense-nannyjacobsensfond

Ansøgningsblanket kan ligeledes mod fremsendelse af frankeret svar kuvert og med angivelse af, om der søges til enkeltpersoner eller projekter, rekvireres hos

Advokat Jess Lykke Gregersen
Albanigade 30
5000 Odense C
Tlf. 7010 1199
E-mail: ibl@ret-raad.dk

KONTAKT

KREDS NORDJYLLAND

sl.dk/nordjylland
Tlf. 7248 6100
nordjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 9-15,
onsdag og fredag 9-12,
frokostlukket 12-12.30.
Kredsformand: Peter S. Kristensen
Privat: 9883 8700

KREDS BORNHOLM

sl.dk/bornholm
Tlf. 7248 6650
bornholm@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket,
tirsdag 8-12, onsdag 10-16,
torsdag 10-14, fredag 9-12.
Kredsformand: Bitten Sohn Thomsen

KREDS ØSTJYLLAND

sl.dk/østjylland
Tlf. 7248 6300
oestjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-14,
torsdag 12-16, fredag 9-13.
Kredsformand: Gert Landergren Due

KREDS NORDSJÆLLAND

sl.dk/nordsjælland
Tlf. 7248 6600
nordsjaelland@sl.dk
Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag 10-14,
tirsdag 10-17, fredag 10-12.
Kredsformand: Lene Ek Christensen

KREDS MIDT- OG VESTJYLLAND

sl.dk/midtogvestjylland
Tlf. 7248 6200
midtogvestjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag 9-15,
tirsdag og onsdag 9-13
og torsdag 12-16.
Kredsformand: Peter Sandkvist
Mobil: 2045 2614

KREDS MIDTSJÆLLAND

sl.dk/midtsjaelland
Tlf. 7248 6550
midtsjaelland@sl.dk
Åbningstid: Mandag til torsdag 9-15
(lukket 12-12.30), fredag 9-12.
Kredsformand: Lene Kümpel

KREDS STORKØBENHAVN

sl.dk/storkoebenhavn
Tlf. 7248 6700
storkoebenhavn@sl.dk
Åbningstid: alle hverdage 9-12
samt tirsdag og torsdag 12.30-16.
Kredsformand: Lars Petersen
Mobil: 2217 9706

KREDS SYDJYLLAND

sl.dk/sydjylland
Tlf. 7248 6250
sydjylland@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-14,
torsdag 12-16, fredag 9-12.
Kredsformand: Finn Harald Rasmussen
Mobil: 2230 6203

KREDS LILLEBÆLT

sl.dk/lillebaelt
Tlf. 7248 6400
lillebaelt@sl.dk
Åbningstid: mandag, tirsdag
og onsdag 9.30-15 (lukket 12.30-13),
torsdag 13-16, fredag 9.30-13.
Kredsformand: Hanne Ellegaard
Mobil: 4086 6854

KREDS STORSTRØM

sl.dk/storstrom
Tlf. 7248 6500
storstroem@sl.dk
Åbningstid: mandag 12.30-15,
tirsdag og onsdag 9-15 (lukket 12-12.30),
torsdag 12.30-16, fredag 9-14 (lukket 12-12.30).
Kredsformand: Lisbeth Schou

**SOCIALPÆDAGOGERNES
LANDSFORBUND**

sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk,
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam

Ved spørgsmål om medlemskab,
kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam

Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning

Gratis rådgivning om job og karriere
for forbundets medlemmer hver
mandag 14-17.
Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE

Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13.

Forretningsudvalget

Forbundsformand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand

Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand

Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer

Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT

Presseansvarlig
Lise Møller Aarup
laa@sl.dk / mobil: 2423 5150

Enhedsleder for Kommunikation

Søren Lauridsen
sln@sl.dk / mobil: 2290 2023

**PÆDAGOGSTUDERENDES
LANDSSAMMENSLUTNING**

p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag
og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN

pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20,
fredag 9-15.

KALENDER

Aflyst eller udsat?

I skrivende stund er en lang række aktiviteter i både kredse, faglige selskaber og i forbundet aflyst eller udsat pga. corona. Det gælder også diverse ture for seniorer, som de lokale seniorudvalg arrangerer.

Du opfordres derfor til løbende at følge med på sl.dk/arrangementer, hvor det vil fremgå, hvis et arrangement aflyses eller rykkes til en anden dato.

Det er også en god idé at holde dig opdateret via din kreds' hjemmeside.

Årets pensionisttræf er desværre aflyst

Da forbuddet om at afholde og deltage i arrangementer med mere end ti personer foreløbig gælder til og med august, **aflyser vi vores Pensionisttræf, der skulle have været afholdt fra den 17. til den 19. august i Roskilde.** Det er rigtig kedeligt, at vi skal aflyse. Men det gode budskab er, at vi allerede nu har booket Comwell Roskilde til næste års pensionisttræf, der vil løbe af stablen fra den 23. til den 25. august 2021. Vi glæder os til at se jer. Formandsmødet, der plejer at blive afholdt om formiddagen før årstræffet, er også aflyst i år. Det vil blive afholdt mandag den 23. august om formiddagen i forbindelse med årstræffet i Roskilde næste år.

Hos Alka finder du en billigere bilforsikring

2017

2018

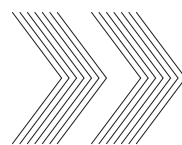
2019

At vælge bilforsikring kan virke lige så svært som at vælge bil. Men med Alkas bilforsikring behøver du ikke kigge så langt. Her finder du nemlig en billig bilforsikring, der passer til dit behov. Samtidig er Alkas bilforsikring for 3. år i træk kåret til **'Bedst i test'** af Forbrugerrådet Tænk. En billig bilforsikring er noget, der kan mærkes i budgettet.

**SE DIN PRIS MED 10% RABAT PÅ ALKA.DK/SL
ELLER RING PÅ 70 12 14 16**

Nu har jeg gjort det! Skrevet den bog, som vi mangler

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO CATHRINE ERTMANN

Hvorfor har du skrevet en bog?

I 17 år har jeg arbejdet med mennesker med udviklingshæmning. Jeg har set, hvordan de bliver ældre og ældre – og oplevet, hvor meget viden der mangler om demens inden for specialområdet. Det var derfor oplagt at skrive en bog for at vidensdele om det, jeg har specialiseret mig i rent fagligt: Hvordan man opsporer og håndterer demens på specialområdet.

Hvornår traf du beslutningen?

I 2016 læste min leder en VISO-ansøgning, jeg havde skrevet. Hun sagde til mig, at jeg burde skrive en bog – og med den opmuntring såede hun et frø i mig. Så et år senere tog jeg mig i at tænke: 'Hvad skal den bog så handle om?' Men selve beslutningen om at gå i gang traf jeg i august 2017. Her hørte jeg et oplæg fra en supervisor fra UCN, som pludselig brugte noget teori, vi selv havde udviklet på Botilbuddet Valmuehaven. Lige dér sagde jeg til mig selv, at NU rykker jeg.

Hvordan kom du i gang med projektet?

Jeg gik nærmest i gang fra den ene dag til den anden. En mørk januar dag i 2018, hvor mine forældre var forbi til kaffe, fortalte jeg dem om min bog-idé. De bakkede mig op som altid – men min far sagde dog: Det tager jo årevis at skrive en bog. Da de var taget hjem, satte jeg mig ved computeren i seks timer, og så var jeg i gang. Dispositionen gav nærmest sig selv, fordi

Anette Vinther Mortensen 41 år

2020

Etablerer eget firma, Dementia Consulting, med en kollega

2019

Udgiver sin første bog, 'Mennesker med udviklingshæmning og demens'

2009

Flytter med arbejdspladsen til nybygget botilbud, Valmuehaven

2003

Socialpædagog på B2 – Hammer Bakker

2003

Uddannet socialpædagog fra Skipper Clement Seminarieret i Aalborg

jeg og min kollega i så mange år har samlet viden, udviklet teori og undervist andre i, hvordan man udreder borgere for demens.

Hvorfor var det vigtigt for dig?

Da jeg startede som socialpædagog, sagde man: Lad dem nu bare være, de er gamle. Siden er der sket en rivende udvikling – og vi har på min arbejdsplads genereret stor viden om mennesker med udviklingshæmning og demens. Via et udviklingsprojekt har vi fx udviklet et fagligt redskab til tidlig opsporing og indsats over for mennesker med udviklingshæmning og demens – og jeg har udviklet modellen 'De otte A'er', som bogen bygger på. Den viden har været vigtig for mig at dele med andre.

Hvordan har processen været for dig?

Jeg har haft fuld opbakning fra min leder og min nærmeste kollega, og de har været gode sparringspartnere. Og så har jeg også haft en fagperson til at læse mit manuskript igennem. Men det har i høj grad været mit eget projekt, hvor den røde tråd for mig har været, at bogen er et essentielt bidrag til vidensdeling, og at den skal have sin berettigelse.

Hvad er dit bedste råd til andre?

Gør det. Spring ud i det. Hvis du har noget på hjerte og kan mærke den der indre motivation, så skal du ikke lade dig stoppe af egne negative overbevisninger eller andres begrænsninger. Tro på dig selv – og følg din drøm. ×

Socialpædagog fagbogsforfatter

Anette Vinther Mortensen har brugt sine mange års erfaring fra sit arbejde til at skrive en fagbog om, hvordan man opsporer og håndterer demens hos mennesker med udviklingshæmning.

Et nyt
Fremfærd-projekt,
som bl.a. Socialpæda-
gogerne står for, skal sikre
bedre støtte til mennesker
med udviklingshæmning,
som får demens.
Læs om projektet 'Eldre
udviklingshæmmede
med demens' på
vpt.dk

FOTO: PRIVAT

Tine Pharao om Niels Gregersen

Det jeg ser

Socialpædagogerne Tine Pharao og Niels Gregersen er kolleger på Syrenen – et hjem for ni beboere med udviklingshæmning, som er en del af Blomsterhusene i Gentofte

NIELS ER GOD TIL AT SE BEHOV

Min kollega Niels har været kontaktperson for den samme borger siden '92 – og de to har et helt særligt bånd.

Borgeren har varig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse og har det svært med for meget larm og snak – men Niels taler ikke særlig højt, så de to formår at kommunikere næsten uden ord. Når Niels træder ind i rummet, falder borgeren til ro. Og han kan få hende til ting, som vi andre ikke altid lykkes med. Fx vil hun gerne have skiftet trøje hele tiden, ligesom hun ofte sidder med hånden i munden – men det holder hun op med, når Niels er hos hende. Han er så god til at se hendes behov og se hende som menneske – og det er superinspirerende at mærke, hvordan de to har en helt speciel relation opbygget gennem mange år.

Niels er det fineste eksempel på den tilgang, vi har her i huset: at vi behandler alle borgere ens ved at behandle dem forskelligt.

Ser du noget særligt hos en kollega? Send en mail til: nyhedsrum@sl.dk

Hørt!

En særlig TAK til personalet i Hus 4 på Skelhøj i Veksø. Tak, fordi I dagligt gør en stor forskel for min søn Magnus og de andre beboere i huset. Tak for jeres måde at møde min søn på, altid respektfuldt og med omtanke for hjerneskade og generaliseret angst. Tak, fordi I har givet ham et godt voksenliv.

— Lene Ørum på socialminister Astrid Krags Facebook-side

Øjeblikket

Alle borgere er hjemme i denne tid, og langt de fleste arbejder hjemmefra. Hver morgen siges der godmorgen på mailen med fine historier, billeder af, hvordan vi indretter os hver især, smukke billeder fra kollegernes morgenture ved skov og strand, gættelege og en masse humor. Det er min opfattelse, at vi vender rigere tilbage – ikke økonomisk måske, men socialt. Det har været forrygende at opleve den kreativitet, anerkendelse og humor, der præger min arbejdsplads. Jeg glæder mig meget til at komme tilbage og gense mine kolleger, selvom jeg faktisk ikke på noget tidspunkt har følt mig ensom. Kontakten har bare været en noget anden.

— Ruth Skafte, medarbejder på dagtilbuddet SOVI i Herlev, fortalt til etsundtarbejdsliv.dk